

Abstrakt

Unikátní česká frikativní vibranta – /ř/ – byla studována především Hálou a Chluským v první polovině dvacátého století. Tyto výzkumy byly limitovány tehdejšími metodami a počtem zkoumaných subjektů. Proto jsme se rozhodli přispět k výzkumu českého /ř/ pomocí elektropalatografie (EPG). Naše práce je založena na nahrávkách čtyř žen a tří mužů, přičemž za materiál jsme zvolili čtené texty různé povahy. V praktické části jsme se okrajově věnovali dynamickým charakteristikám artikulace /ř/, zbývající část práce je zaměřena na oblast lingvopalatálního kontaktu. K popisu místa lingvopalatálního kontaktu jsme použili mírně upravenou verzi tzv. indexu anteriority (CA). Diskutovali jsme faktory ovlivňující CA jak v rámci celé skupiny účastníků, tak pro jednotlivé mluvčí. Výsledky ukazují, že kmit /ř/ se odehrává v alveolární oblasti. Index anteriority je ovlivněn především znělostí /ř/, typem čteného materiálu a v neposlední řadě se liší v závislosti na mluvčím.